

ਬੀ. ਐਸ ਵਿਲੋ ਅਤੇ ਐਸ. ਐਸ ਦੀਵਾਨ, ਜੇ. ਜੇ.

ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼, ਪਟੀਸ਼ਨਰ,

ਬਨਾਮ

ਨਗਰਪਾਲਿਕਾ ਬਠਿੰਡਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ-ਜਵਾਬਦਾਰ।

1977 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰ. 2342

16 ਜਨਵਰੀ 1980

ਪੰਜਾਬ ਮਿਊਂਸਪਲ ਐਕਟ (1911 ਦਾ III)— ਧਾਰਾ 3(13), (ਏ) ਅਤੇ (ਬੀ), 58, 169, 171 ਅਤੇ 192(1) (ਸੀ)—ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ 1950— ਧਾਰਾ 14, 19 (1) (ਜੀ) ਅਤੇ 31— ਸੈਕਸ਼ਨ 192 (1) (ਸੀ) ਬਿਲਡਿੰਗ ਅਤੇ ਟਾਊਨ ਪਲੈਨਿੰਗ ਸਕੀਮਾਂ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ-ਅਜਿਹਾ ਉਪਬੰਧ-ਕੀ ਮਿਊਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਮਨਮਾਨੇ ਅਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ - ਅਜਿਹਾ ਤਬਾਦਲਾ-ਕੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਰਕਮ ਅਤੇ ਮਲਕੀਅਤ ਨੂੰ ਵੰਡਣਾ—ਸੈਕਸ਼ਨ 192(1) (ਸੀ)- ਕੀ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪੱਖਪਾਤੀ ਹੈ—ਧਾਰਾ 192(1) (ਸੀ) ਦੇ ਉਪਬੰਧ — ਕੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 19 (1) (ਜੀ) ਅਤੇ 31 ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪਰਾਧ ਹੈ .

ਦੱਸ ਦਈਏ ਕਿ ਮਿਊਂਸਪਲ ਐਕਟ 1911 ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਮਿਊਂਸਪਲ ਪੈਲਟੀਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਲਈ ਬਿਹਤਰ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨ ਅਤੇ ਮਿਊਂਸਪਲ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਦਰਪੇਸ਼ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪਹਿਲੂਆਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਮਿਊਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀਆਂ ਦੇ ਕਰਤੱਵ ਅਤੇ ਉਹ ਖੇਤਰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਉਹ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ, ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਹੀ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਿਰਲੇਖਾਂ ਅਧੀਨ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਸੈਕਸ਼ਨ 192 ਪੂਰੇ ਸੈਟਅਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪੌੜੀ ਹੈ ਜੋ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਨਿਰਮਿਤ ਖੇਤਰਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਬਿਲਡਿੰਗ ਸਕੀਮ ਅਤੇ ਅਣ-ਬਣਾਏ ਖੇਤਰਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਯੋਜਨਾ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਕੀਮਾਂ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਹੀ ਕਾਫੀ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ । ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 192 (1) ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ (ਏ), (ਬੀ) ਅਤੇ (ਸੀ) ਫਿਰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਧਾਰਾ (ਸੀ) ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਅਣ-ਉਸਾਰੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ, ਜੋ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਹੋਵੇਗੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਜਨਤਕ ਗਲੀ ਵਜੋਂ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਜਦੋਂ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 192 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਮ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਟਾਊਨ ਪਲੈਨਿੰਗ ਸਕੀਮ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਕੀਮ ਦਾ ਜਨਤਕ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਸਕੀਮ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦੇਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 192 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਅਧੀਨ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਉਕਤ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੇ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਉਲੀਕੀ ਗਈ ਜਾਂ ਸੋਧ ਕੇ ਅੱਗੇ ਭੇਜੇ। ਫਾਰਮ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਭੇਜਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਫਿਰ ਤੋਂ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸ ਸਕੀਮ ਨੂੰ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਦੁਬਾਰਾ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਾਉਣ ਲਈ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਉਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਲਾਹ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਕੀਮ ਆਖਰਕਾਰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਭੇਜੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਇਸ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਯੋਜਨਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਖਾਸ ਉਪਬੰਧ ਗਲਤ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ

ਮਨਘੜਤ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ , ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਪਰ ਸੈਕਸ਼ਨ 192(1) (ਸੀ) ਸਮੇਤ ਮਿਊਂਸਪਲ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਸਕੀਮ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਲਈ ਕਾਫੀ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਇਸਲਈ, ਇਹ ਧਾਰਾ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਅਸੀਮਤ, ਅਣਗਿਣਤ ਜਾਂ ਮਨਮਾਨੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ।

(ਪੈਰਾ 8)।

ਮੰਨਿਆ, ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਸਕੀਮ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਗਲੀਆਂ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਅਣ-ਬਣਿਆ ਖੇਤਰ ਲਈ ਟਾਊਨ ਪਲਾਨਿੰਗ ਸਕੀਮ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 192 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਣ-ਬਣਾਏ ਖੇਤਰ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਬਣਾਈ ਗਈ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਦੇ ਫਾਇਦੇ ਲਈ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਉਸ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਅਣ-ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਖੇਤਰ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਕਸਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਵਿਵਾਦਿਤ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਉਂਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਕੀਮਤ, ਕਾਫੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਵਧ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਨਤੀਜਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਲਾਭ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਵੇਚਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਦਰਾਂ। ਸੈਕਸ਼ਨ 192 ਮਿਊਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਅਣ-ਬਣਿਆ ਖੇਤਰ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਜਨਤਕ ਗਲੀਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਹੂਲਤਾਂ ਲਈ ਯੋਜਨਾਬੱਧ ਅਤੇ ਪੜਾਅਵਾਰ ਵਿਕਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਇਸ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ 'ਤਬਾਦਲੇ' ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਰਥ ਇਹ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਐਕਵਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਮਾਲਕ ਇਸ ਦਾ ਮਾਲਕ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ ਜਾਂ ਉਹ ਸਕੀਮ ਅਧੀਨ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 169 ਅਤੇ 171 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ, ਕਮੇਟੀ ਸੜਕਾਂ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ ਲਈ ਆਪਣੇ ਆਪ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਲੈ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੋ ਆਖਰਕਾਰ ਜਨਤਕ ਗਲੀਆਂ ਬਣ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਵਿਵਸਥਾ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ "ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਜਨਤਕ ਸੜਕਾਂ ਵਜੋਂ ਵਰਤੋਂ" ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਗਲੀਆਂ ਜਾਂ ਹੋਰ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ, ਟਾਊਨ ਪਲੈਨਿੰਗ ਸਕੀਮ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਣ-ਬਣਾਈ ਖੇਤਰ ਲਈ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਉਕਤ ਗਲੀ ਜਾਂ ਜਨਤਕ ਸਥਾਨਾਂ ਲਈ ਰਾਖਵੀਂ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਮਾਲਕੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 171 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਧੀਨ ਗਲੀਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸਲਈ, ਅਪ੍ਰਬੰਧਿਤ ਧਾਰਾ, ਇਸਦੇ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਸੀਮਤ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਪਰ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਇਸ ਸਕੀਮ ਦੇ ਤਹਿਤ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਅਤੇ ਮਾਲਕੀ ਅਜੇ ਵੀ ਮਾਲਕਾਂ ਕੋਲ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 192 ਦੀ ਧਾਰਾ (ਸੀ) ਦੀ ਸਹੀ ਵਿਆਖਿਆ ਇਹ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ 25 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੱਕ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ 25 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੋਂ 50 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੱਕ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤੀ ਜ਼ਮੀਨ ਹੋਵੇਗੀ। ਸਾਰੇ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਨਾਲ। ਵਿਤਕਰੇ ਦੀ ਕੋਈ ਗੁੰਜਾਇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ। ਕਿਉਂਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਜਾਂ ਕਬਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਛੱਡਿਆ ਜਾਂਦਾ, ਇਸ ਲਈ, ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੇ ਢੰਗ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਵਿਤਕਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(ਪਾਰਾ 11, 12 ਅਤੇ 13)।

26 ਜਨਵਰੀ, 1950 ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਪੰਜਾਬ ਮਿਊਂਸਪਲ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਉਨ੍ਹਾਂ ਖੇਤਰਾਂ ਲਈ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੇ ਸਨ ਜੋ ਕਿ ਰਾਜ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੇ ਸਨ /

Om Parkash v. Municipality Bhatinda and another

(B. S. Dhillon, J.)

ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ ਅਤੇ ਇਸਲਈ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 31 ਦੀ ਧਾਰਾ (5) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਧਾਰਾ 31 ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਧਾਰਾ (6) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਨਹੀਂ ਕਰਨਗੇ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 192 (1) (ਸੀ) ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਹੋਣ ਕਾਰਨ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 31 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਹੋਰ ਤਾਂ ਹੋਰ, ਇਹ ਧਾਰਾ ਸਕੀਮ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਮਾਲਕੀ ਜਾਂ ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਵੰਡਦੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਉਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵੀ ਧਾਰਾ 31 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। (ਪਾਰਾ 14)।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਧਾਰਾ 19(1) (ਜੀ) ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਭਾਰਤ ਦੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਗਾਰੰਟੀਸ਼ੁਦਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਕੋਈ ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਨੂੰਨ, ਜੋ ਕਿ ਧਾਰਾ (6) ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਾਜ਼ਬ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਖੜ੍ਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਅਨੁਛੇਦ 31 ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਅਜਿਹੀ ਅਸੰਗਤਤਾ ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਬੇਕਾਰ ਹੋ ਗਿਆ, ਭਾਵ, ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਇਹ ਭਾਗ III ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨਾਲ ਅਸੰਗਤ ਹੋ ਗਿਆ ਜੋ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਲਾਗੂ ਰਿਹਾ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਟਿਊਸ਼ਨ, ਉਹਨਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜੋ ਨਾਗਰਿਕ ਨਹੀਂ ਸਨ ਅਤੇ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਸਨ। ਸੰਵਿਧਾਨ (ਪਹਿਲੀ ਸੋਧ) ਐਕਟ 1951 ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ (6) ਦੀ ਸੋਧ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੰਜਾਬ ਮਿਉਂਸਪਲ ਐਕਟ ਉਸ ਧਾਰਾ ਦੀ ਸੋਧੀ ਹੋਈ ਧਾਰਾ (6) ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਗਈ ਧਾਰਾ 19 (1) (ਜੀ) ਦੁਆਰਾ ਗਾਰੰਟੀਸ਼ੁਦਾ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਅਸੰਗਤ ਰਿਹਾ। ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਧਾਰਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਹੁਣ ਖੜ੍ਹੀ ਹੈ, ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਸਿਰਜਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। 26 ਜਨਵਰੀ, 1950 ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੇ ਹੀ ਧਾਰਾ 192 (1) (ਸੀ) ਧਾਰਾ 31 ਨਾਲ ਅਸੰਗਤ ਹੋ ਗਈ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨ (ਚੌਥੀ ਸੋਧ) ਐਕਟ 1955 ਦੇ ਪਾਸ ਹੋਣ ਤੱਕ ਇੰਨੀ ਅਸੰਗਤ ਬਣੀ ਰਹੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਧਾਰਾ 13(1) ਅਧੀਨ) ਅਜਿਹੀ ਅਸੰਗਤਤਾ ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਬੇਕਾਰ ਹੋ ਗਿਆ। ਫਿਰ ਵੀ, ਸੰਵਿਧਾਨ (ਚੌਥੀ ਸੋਧ) ਐਕਟ 1955 ਦੇ ਪਾਸ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਉਸ ਦਿਨ ਤੋਂ ਉਸ ਅਸੰਗਤ ਰੁਝਾਨ ਨੂੰ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਉਕਤ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਐਕਟ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕਤਾ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 192(1) (ਸੀ) ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਇਸ ਲਈ ਨਾ ਤਾਂ ਧਾਰਾ 19 (1) (ਜੀ) ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 31 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। (ਪਾਰਾ 14 ਅਤੇ 17)।

ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226/227 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਇਹ ਮੰਗ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਮਾਣਯੋਗ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਉਹ ਖੁਸ਼ ਕਰੇ: -

- (i) P/4 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸਕੀਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦੀ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਅਨੁਬੰਧ P/3 ਦੁਆਰਾ ਅਣਬਿਲਟ ਖੇਤਰ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਨਾ।
- (ii) ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰ. 1 ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਤੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਖੇਤਰ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਸੈਸ਼ਨ ਨਾ ਲੈਣ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰੇ;
- (iii) ਸਕੀਮ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ, 1 ਤੋਂ ਰਿਕਾਰਡ ਤਲਬ ਕਰਨ ਲਈ;
- (iv) P-1 ਤੋਂ P-6 ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀਆਂ/ਮੂਲ ਦੇ ਫਾਈਲਿੰਗ ਦੇ ਨਾਲ ਵੰਡਣਾ;
- (v) ਰਿੱਟ-ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੇ ਨੋਟਿਸਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਦੇ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਵਾਬ ਨੰਬਰ 1 ਆਈਸ ਨਾ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਨਿਪਟਾਰੇਗਾ;
- (vi) ਕੋਈ ਹੋਰ ਰਾਹਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਜਿਸ ਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਹੱਕਦਾਰ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਅੱਗੋਂ ਇਹ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਅਤੇ ਇਮਪਿਊਨਡ ਸਕੀਮ (ਅਨੇਕਚਰ ਪੀ/4) ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਲਈ ਉਹ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਵੱਲ ਝੁਕਦਾ ਰਹੇ।

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਜੇ.ਆਰ. ਮਿੱਤਲ।

ਡੀ.ਆਰ. ਪੁਰੀ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਲਈ।

ਜੀ.ਐਸ.ਗਰੇਵਾਲ, ਐਡੀ. AG Pb., . ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਲਈ।

ਨਿਰਣਾ

8. ਐੱਸ ਵਿੱਲੋ, ਜੇ.

(1) ਸਿਵਲ ਸਿਵਿਲਟ ਲਿਖਤੀ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੰ. 2,2342, 1, 4097,3 4098 & 1 1977; i,1424,

1, 2973, 2974, 2983, 3083, 3986, 4206, 4206, 4207, 4917, 186, 226, 621, 2358 ਅਤੇ 2846 ਆਫ 1579 ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਇਸ ਸਾਂਝੇ ਫ਼ੈਸਲੇ ਰਾਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਵਾਲ ਸਾਂਝੇ ਹਨ। ਸਾਰੀਆਂ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ, ਪੰਜਾਬ ਮਿਉਂਸਪਲ ਐਕਟ, 1911 ਦੀ ਧਾਰਾ 192 ਅਧੀਨ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀਆਂ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਅਤੇ ਬਠਿੰਡਾ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਟਾਊਨ ਪਲਾਨਿੰਗ ਸਕੀਮਾਂ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਨੂੰ ਐਕਟ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। C.VW.P.NN ਵਿੱਚ 1978 ਦਾ 1757, 1thertownplanning³ ਸਕੀਮਾ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ, — 19 ਜਨਵਰੀ, 1976 ਦੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ, ਅਤੇ 31 ਮਾਰਚ, 1976 ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਗਵਰਨਰ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ, — ਅਨੁਬੰਧ ਦੁਆਰਾ 'ਪੀ-3', ਦੇਸ਼ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। 1977 ਦੇ ਸੀਡਬਲਯੂਪੀ ਨੰਬਰ 4090 ਅਤੇ 1978 ਦੇ ਸੀਡਬਲਯੂਪੀ ਨੰਬਰ 4624 ਵਿੱਚ, ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ, ਬਠਿੰਡਾ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਰਾਜਪਾਲ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਟਾਊਨ ਪਲਾਨਿੰਗ ਸਕੀਮਾਂ, ਮਿਤੀ 25 ਫਰਵਰੀ, 1977 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਰਾਹੀਂ, ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। 1977 ਦੇ CWP 2342 ਅਤੇ 4097 ਵਿੱਚ; CWP ਨੰ. 3083, 4283, 1978 ਦਾ 5176; ਸੀ.ਡਬਲਯੂ.ਪੀ ਨੰ. 186, 226, 621 ਅਤੇ 2350 ਆਫ 1979, ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ, ਬਠਿੰਡਾ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਰਾਜਪਾਲ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਟਾਊਨ ਪਲਾਨਿੰਗ ਸਕੀਮਾਂ, ਮਿਤੀ 1 ਮਾਰਚ, 1977 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਮੰਗੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ।

Om Parkash v. Municipality Bhatinda and another
(B. S. Dhillon, J.)

^T^{ei} CW Ps - No - 1424, 2973, 2974, 2983, 3986 of 1978 ਅਤੇ ^ W। P। ਵਿੱਚ। N। 2846 ਆਫ
1979। ਮਿਉਂਸਿਪਲ ਕਮੇਟੀ, ਬਠਿੰਡਾ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਰਾਜਪਾਲ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਟਾਊਨ ਪੈਨਿੰਗ
ਸਕੀਮਾਂ - ਮਿਤੀ 1/2 ਮਾਰਚ, 1977 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਰਾਹੀਂ, ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

(2) ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਸਾਂਝਾ ਸਵਾਲ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 192(1) ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (ਸੀ) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਹੈ। ਇਹ ਐਕਟ 1911 ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਨਗਰ ਪਾਲਿਕਾਵਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਲਈ ਬਿਹਤਰ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨ ਲਈ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਧਿਆਇ I ਵਿੱਚ ਸੈਕਸ਼ਨ 3 ਪਰਿਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ। ਐਕਟ ਦਾ ਅਧਿਆਇ II ਨਗਰਪਾਲਿਕਾਵਾਂ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ। ਅਧਿਆਇ III ਕਮੇਟੀਆਂ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ। ਚੈਪਟਰ IV ਮੁਨੀ ਸਿਪਲ ਫੰਡ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਚੈਪਟਰ V ਟੈਕਸੇਸ਼ਨ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ। ਅਧਿਆਇ VI ਮਿਉਂਸਿਪਲ ਪੁਲਿਸ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਧਿਆਇ VII ਅੱਗ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਅਤੇ ਰੋਕਥਾਮ ਲਈ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅਧਿਆਇ VIII ਪਾਣੀ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਅਧਿਆਇ IX ਸੈਨੇਟਰੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਸੀਮਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਐਕਟ ਦਾ ਅਧਿਆਇ X ਉਪ-ਨਿਯਮਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਧਿਆਇ XI ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਅਤੇ ਨਿਰੀਖਣ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅਧਿਆਇ XII ਮਿਉਂਸਿਪਲ ਕਮੇਟੀਆਂ 'ਤੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਅਧਿਆਇ XIII ਛੋਟੇ ਕਸਬਿਆਂ ਲਈ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਐਕਟ ਦਾ ਅਧਿਆਇ XIV ਮਿਉਂਸਿਪਲ ਚੋਣ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਲਈ ਉਪਬੰਧ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਵੱਖ-ਵੱਖ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਮਿਉਂਸਿਪਲਟੀਆਂ ਦਾ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਗਠਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸੰਬੰਧਿਤ ਉਪਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਸਪਸ਼ਟ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਹਨਾਂ ਦੇ ਵੇਰਵਿਆਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 3(13)(a) ਗਲੀ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ: -

"3. ਇਸ ਐਕਟ ਵਿੱਚ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਵਿਸ਼ੇ ਜਾਂ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵਿਰੋਧੀ ਨਾ ਹੋਵੇ, -

(13) (ਏ) 'ਗਲੀ' ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਕੋਈ ਵੀ ਸੜਕ, ਪੈਦਲ ਰਸਤਾ, ਚੌਕ, ਅਦਾਲਤ, ਗਲੀ ਜਾਂ ਰਸਤਾ, ਪਹੁੰਚਯੋਗ, ਭਾਵੇਂ ਸਥਾਈ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂ ਅਸਥਾਈ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਨਤਾ ਲਈ, ਅਤੇ ਭਾਵੇਂ ਕੋਈ ਰਸਤਾ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਨਾ; ਅਤੇ ਹਰ ਖਾਲੀ ਥਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਇਹ ਖੜ੍ਹੀ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਲ ਕਿ ਇਹ ਨਿੱਜੀ ਜਾਇਦਾਦ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਗੇਟ, ਚੌਕੀ, ਚੇਨ ਜਾਂ ਹੋਰ ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਸ਼ਕ ਜਾਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਰੁਕਾਵਟ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਘਰ, ਦੁਕਾਨਾਂ ਜਾਂ ਹੋਰ ਇਮਾਰਤਾਂ ਉੱਥੇ ਮੌਜੂਦ ਹਨ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਨਤਕ ਸਥਾਨ ਜਾਂ ਰਸਤੇ ਤੱਕ ਜਾਂ ਉਸ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਦਾ ਸਾਧਨ, ਭਾਵੇਂ

ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਅਜਿਹੀਆਂ ਇਮਾਰਤਾਂ ਦੇ ਕਾਬਜ਼ ਹੋਣ ਜਾਂ ਨਾ ਹੋਣ, ਪਰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਜਗ੍ਹਾ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਹਿੱਸਾ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਇਮਾਰਤ ਦੇ ਕਾਬਜ਼ਕਰਤਾ ਨੂੰ ਹਰ ਸਮੇਂ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਉਪਰੋਕਤ ਦੱਸੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਵਰਤਣ ਤੋਂ ਰੋਕਦਾ ਹੈ: ਅਤੇ ਨਾਲੀਆਂ ਜਾਂ ਗਟਰ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਗੇ। ਇਸ ਵਿੱਚ, ਜਾਂ ਦੋਵੇਂ ਪਾਸੇ, ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ, ਭਾਵੇਂ ਕਿਸੇ ਫੁੱਟਪਾਥ, ਵਰਾਂਡੇ ਜਾਂ ਹੋਰ ਨਿਰਮਾਣ ਦੁਆਰਾ ਢੱਕੀ ਹੋਈ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਨਾ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਸੀਮਾ ਤੱਕ, ਜੋ ਜਨਤਾ ਲਈ ਪਹੁੰਚਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(3) ਸੈਕਸ਼ਨ 3(13) (ਬੀ) ਜਨਤਕ ਗਲੀ ਨੂੰ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ: -

“3(13)(ਬੀ) ‘ਜਨਤਕ ਗਲੀ’ ਦਾ ਮਤਲਬ ਕੋਈ ਵੀ ਗਲੀ ਹੋਵੇਗਾ-

■*ec^h.rrt*

- (i) ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮਿਉਂਸਪਲ ਜਾਂ ਹੋਰ ਜਨਤਕ ਫੰਡਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਪੱਧਰੀ, ਪੱਕੀ, ਧਾਤੂ, ਚੈਨਲ, ਸੀਵਰੇਜ, ਜਾਂ ਮੁਰੰਮਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਕੰਮ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮਾਲਕ ਨਾਲ ਇੱਕ ਸਮਝੌਤਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਗਲੀ ਨੂੰ ਜਨਤਕ ਗਲੀ ਨਹੀਂ ਬਣਨਾ ਚਾਹੀਦਾ, ਜਾਂ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਅਜਿਹਾ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਮਾਲਕ ਦੀ ਅਪ੍ਰਤੱਖ ਜਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸਹਿਮਤੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ; ਜਾਂ
- (ii) ਜਿਸ ਨੂੰ, ਧਾਰਾ 171 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਾਂ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਪਬੰਧ ਅਧੀਨ, ਇੱਕ ਜਨਤਕ ਸੜਕ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।”

ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 169, ਜੋ ਕਿ ਚੈਪਟਰ IX ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੀ ਹੈ, ਗਲੀਆਂ ਅਤੇ ਇਮਾਰਤਾਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ। ਧਾਰਾ 169(f) ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ: -

"169. ਕਮੇਟੀ-

* * * * *

- (iii) ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਸੰਪੱਤੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਨਿਯਮ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਕੋਈ ਵੀ ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਉਸ 'ਤੇ ਇਮਾਰਤ ਦੇ ਨਾਲ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਹ ਕਿਸੇ ਯੋਜਨਾ ਜਾਂ ਕੰਮ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮਝਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਐਡ. ਪਿਛਲੀ ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ।

(4) ਧਾਰਾ 171, ਜਿਸ ਵਿੱਚ 5 ਵੀਂ ਟਿੱਕਾ ਅਧਿਆਏ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੀ ਹੈ, ਗਲੀਆਂ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਜਨਤਕ ਗਲੀ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਸਮਝਦਾ ਹੈ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ: -

“171(1)(a) ਜਦੋਂ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਜਨਤਕ ਗਲੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਗਲੀ ਵਿੱਚ, ਜਾਂ ਨਗਰ ਪਾਲਿਕਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਜਿਹੀ ਗਲੀ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ, ਜਨਤਕ ਸਿਹਤ, ਸਹੂਲਤ ਜਾਂ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ, ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਕੰਮ ਲੈਵਲਿੰਗ, ਪੇਵਿੰਗ,

Om Parkash v. Municipality Bhatinda and another

t-B. B. jJniuon, J.)

ਮੈਟਲਿੰਗ, ਫਲੈਗਿੰਗ, ਚੈਨਲਿੰਗ, ਡਰੇਨਿੰਗ, ਲਾਈਟਿੰਗ ਜਾਂ ਸਫ਼ਾਈ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਮਿਊਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ ਲਿਖਤੀ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਕੇ ਅਜਿਹੀ ਗਲੀ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਮਾਲਕ ਜਾਂ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਨੋਟਿਸ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਅਤੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ; ਅਤੇ

- (ਬੀ) ਜੇਕਰ ਮਾਲਕ ਵੱਲੋਂ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੰਮ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਅਸਫਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਮੇਟੀ ਲਿਖਤੀ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਕੇ, ਅਜਿਹੀ ਗਲੀ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਹਿੱਸੇ 'ਤੇ, ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਂ ਇਮਾਰਤਾਂ, ਸਾਹਮਣੇ, ਨਾਲ ਲੱਗਦੀ ਜਾਂ ਅਬਟਿੰਗ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਮੰਗ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਕੰਮ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਜੇ ਨੋਟਿਸ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ,
- (2) ਜੇਕਰ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੀ ਧਾਰਾ (ਬੀ) ਅਧੀਨ ਜਾਰੀ ਨੋਟਿਸ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਮੇਟੀ, ਜੇਕਰ ਉਹ ਉਚਿਤ ਸਮਝਦੀ ਹੈ, ਆਪਣੇ ਆਪ ਕੰਮ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਧੀਨ ਵਸੂਲੀ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 81, ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਹੋਏ ਖਰਚੇ: ਅਜਿਹੇ ਅਨੁਪਾਤ ਵਿੱਚ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਗਲੀ ਦੇ ਮਾਲਕ ਅਤੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੀ ਧਾਰਾ (ਬੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਤੋਂ ਬਰਾਬਰ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।
- (3) ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੀ ਧਾਰਾ (ਬੀ) ਦੇ ਅਧੀਨ ਜਾਂ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਮਾਲਕ ਦੇ ਖਰਚੇ 'ਤੇ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇੱਕ ਨੋਟਿਸ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹਾ ਕੰਮ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਗਲੀ, ਗਲੀ ਜਾਂ ਉਸ ਦਾ ਹਿੱਸਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਕਤ ਗਲੀ ਜਾਂ ਉਸਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਵੱਡੇ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਮਾਲਕ ਜਾਂ ਮਾਲਕ® ਦੀ ਮੰਗ 'ਤੇ, ਜਾਂ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਮੰਗ 'ਤੇ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੀ ਧਾਰਾ (ਬੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ। ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਜਨਤਕ ਗਲੀ ਹੋਣ ਲਈ ਉਸ ਵਿੱਚ ਲਗਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਜਨਤਕ ਨੋਟਿਸ ਦੁਆਰਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਕਮੇਟੀ ਵਿੱਚ ਨਿਵਾਸ ਹੋਵੇਗਾ।

- (4) ਕਮੇਟੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਗਲੀ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਨੋਟਿਸ ਦੁਆਰਾ, ਜੋ ਕਿ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਸੰਭਾਲਣ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਜਨਤਕ ਗਲੀ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਦੇ ਆਪਣੇ ਇਰਾਦੇ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਅਜਿਹਾ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਅਗਲੇ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅੰਦਰ, ਅਜਿਹੀ ਗਲੀ ਜਾਂ ਗਲੀ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਇੱਕ ਜਾਂ ਅਜਿਹੇ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਮਿਉਂਸਪਲ ਦਫ਼ਤਰ ਵਿੱਚ ਇਤਰਾਜ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ, ਲਿਖਤੀ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਕੇ, ਅਜਿਹੀ ਗਲੀ ਜਾਂ ਅਜਿਹੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਪਾ ਕੇ, ਇਹ ਐਲਾਨ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਕਮੇਟੀ ਵਿੱਚ ਨਿਯਤ ਇੱਕ ਜਨਤਕ ਗਲੀ।
- (5) ਇਹ ਧਾਰਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਗਰਪਾਲਿਕਾ ਵਿੱਚ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਸ ਨੂੰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ, ਆਪਣੀ ਖੁਦ ਦੀ ਗਤੀਵਿਧੀ ਜਾਂ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਬੇਨਤੀ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਸਤਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

(5) ਧਾਰਾ 172 ਇਮੋਵਾ ਕਬਜ਼ੇ ਜਾਂ ਗਲੀ ਉੱਤੇ ਢਾਂਚਾ ਓਵਰਹੋਗ ਕਰਨ ਲਈ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦੀ ਹੈ; ਜਦੋਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 173 ਜਨਤਕ ਗਲੀ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਅਤੇ ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਧਾਰਾ 174 ਡੀਲ, ਲਾਈਨ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਾਲ; ਜਦੋਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 174-ਏ ਸਰਕਾਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਗਲੀਆਂ ਬਾਰੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਉਪਬੰਧ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 192, ਜੋ ਕਿ ਚੈਪਟਰ X ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਬਿਲਡਿੰਗ ਸਕੀਮ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ: -

“192(1) ਕਮੇਟੀ, ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਲੋੜ ਹੋਵੇ, ਅਜਿਹੀ ਮੰਗ ਦੀ ਮਿਤੀ ਦੇ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਬਣਾਏ ਗਏ ਖੇਤਰਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਬਿਲਡਿੰਗ ਸਕੀਮ, ਅਤੇ ਅਣ-ਬਣਾਏ ਖੇਤਰਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਟਾਊਨ ਪਲੈਨਿੰਗ ਸਕੀਮ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਹੋਰ ਚੀਜ਼ਾਂ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ, ਅਰਥਾਤ: -

- (a) ਪੂਰੀ ਜਾਂ ਨਗਰਪਾਲਿਕਾ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਇਮਾਰਤਾਂ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੀਆਂ ਇਮਾਰਤਾਂ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਜਾਂ ਪੁਨਰ-ਨਿਰਮਾਣ, ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਪਾਬੰਦੀ;
- (b) ਮੌਜੂਦਾ ਜਾਂ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਗਲੀ ਦੇ ਦੋਵੇਂ ਪਾਸੇ ਜਾਂ ਦੋਵੇਂ ਪਾਸੇ ਬਿਲਡਿੰਗ ਲਾਈਨ ਦਾ ਨੁਸਖਾ; ਅਤੇ
- (c) ਅਜਿਹੇ ਅਣ-ਉਸਾਰਿਤ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਤਾਂ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ 'ਤੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਜਨਤਕ ਗਲੀਆਂ ਵਜੋਂ ਵਰਤੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਬਸ਼ਰਤ ਕਿ ਕੁੱਲ

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਟਰਾਂਸਫਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਪੈਂਤੀ ਫੀਸਦੀ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ, ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤੇ ਟਰਾਂਸਫਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਅਜਿਹੇ ਅਣਬਣਤ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਮਾਲਕ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ 25 ਫੀਸਦੀ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ।

- (2) ਜਦੋਂ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਸਕੀਮ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਤਾਂ ਕਮੇਟੀ ਅਜਿਹੀ ਯੋਜਨਾ ਦਾ ਜਨਤਕ ਨੋਟਿਸ ਦੇਵੇਗੀ ਅਤੇ ਉਸੇ ਸਮੇਂ ਅਜਿਹੇ ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਤੀਹ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਾ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰੇਗੀ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਅਜਿਹੀ ਸਕੀਮ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਜਾਂ ਸੁਝਾਅ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਹ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੋਵੇ।
- (3) ਕਮੇਟੀ ਸਕੀਮ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹਰ ਇਤਰਾਜ਼ ਜਾਂ ਸੁਝਾਵਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੇਗੀ ਜੋ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੂਚਿਤ ਮਿਤੀ ਤੱਕ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਕਿਸੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਜਾਂ

um Tarkash v. Municipality Bhatinda and another

(B. d. Dhiiion, J.)

ਸੁਝਾਅ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਸਕੀਮ ਨੂੰ ਸੋਧ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਫਿਰ ਅੱਗੇ ਭੇਜੇਗੀ। ਸਕੀਮ ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਾਂ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਸੰਸ਼ੋਧਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜੇ, ਜੇਕਰ ਉਹ ਢੁਕਵਾਂ ਸਮਝਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਮਿਤੀ ਤੱਕ ਪੁਨਰ-ਵਿਚਾਰ ਅਤੇ ਮੁੜ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਾਉਣ ਲਈ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ; ਅਤੇ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਰਾਇ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਭੇਜੀਆਂ ਗਈਆਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਨੂੰ, ਜਾਂ ਜਿਵੇਂ ਵੀ ਦੁਬਾਰਾ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸੌਂਪੇਗਾ, ਜੋ ਅਜਿਹੀ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਮਿਤੀ ਤੱਕ ਪੁਨਰ ਵਿਚਾਰ ਅਤੇ ਮੁੜ-ਸਪੁਰਦਗੀ।

- (4) ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਕਮੇਟੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਤੋਂ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇੱਕ ਸਕੀਮ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਮਿਤੀ ਤੱਕ ਇੱਕ ਸਕੀਮ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਅਧੀਨ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਦੁਬਾਰਾ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਾਉਂਦੀ ਹੈ ਉਹ ਸਕੀਮ ਜੋ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਇੱਕ ਸਕੀਮ ਤਿਆਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਜਨਤਕ ਨੋਟਿਸ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਅਤੇ ਨਗਰਪਾਲਿਕਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਅਤੇ ਮਿਤੀ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਦੇ ਨਾਲ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਜਾਂ ਸੁਝਾਅ ਜੋ ਉਹ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਆਪਣੀ ਰਾਏ ਨਾਲ ਅਜਿਹੇ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਜਾਂ ਸੁਝਾਅ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਭੇਜੇਗਾ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ - ਅਜਿਹੀ ਸਕੀਮ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਅਧਿਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਜਾਂ ਅਜਿਹੇ ਕਿਸੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਜਾਂ ਸੁਝਾਅ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਉਚਿਤ ਸਮਝੇ; ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਸਕੀਮ ਦੀ ਲਾਗਤ ਜਾਂ ਲਾਗਤ ਦਾ ਅਜਿਹਾ ਹਿੱਸਾ ਜੋ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਉਚਿਤ ਸਮਝੇ, ਮਿਉਂਸਪਲ ਫੰਡ ਵਿੱਚੋਂ ਕੱਟਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

(5) ਕਿਸੇ ਸਕੀਮ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੰਦੇ ਸਮੇਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਜਾਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸਕੀਮ ਦੀ ਪ੍ਰਗਤੀ ਬਾਰੇ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਾਉਣ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸਕੀਮ ਦੇ ਨਿਰੀਖਣ ਅਤੇ ਨਿਗਰਾਨੀ ਲਈ ਸ਼ਰਤਾਂ ਲਗਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

(6) ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 58 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ: -

"58. ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਜ਼ਮੀਨ, ਭਾਵੇਂ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਮਿਉਂਸਪੈਲਿਟੀ ਦੀਆਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ, ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਬੇਨਤੀ 'ਤੇ, ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਐਕਟ, 1894 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਸ ਨੂੰ ਐਕਵਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ 'ਤੇ, ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕਵਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਲਗਾਏ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੋਰ ਖਰਚੇ ਦੀ, ਜ਼ਮੀਨ ਕਮੇਟੀ ਕੋਲ ਹੋਵੇਗੀ।

ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ। —ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਨਵੀਂ ਗਲੀ ਜਾਂ ਮੌਜੂਦਾ ਗਲੀ ਦੇ ਸੁਧਾਰ ਲਈ ਕਿਸੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਮੇਟੀ ਗਲੀ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਮਾਰਤਾਂ ਦੀਆਂ ਥਾਵਾਂ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕਵਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਗਲੀ ਦੇ ਦੋਵੇਂ ਪਾਸੇ ਖੜ੍ਹੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਮੀਨ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀ ਸਮਝੀ ਜਾਵੇਗੀ।

(7) ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 192(1) ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ (ਸੀ) ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਪ੍ਰੋਵਿਜ਼ਨਸ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 14, 19 (ਐਫ) ਅਤੇ 31 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਧਾਰਾ 14 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉਕਤ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਤਬਾਦਲਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਸ ਸਕੀਮ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਨਾ ਫੂਹਣ ਲਈ ਅਸੀਮਤ, ਅਣਗਿਣਤ ਅਤੇ ਮਨਮਾਨੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਉਪਬੰਧ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਚੁਣੇ ਅਤੇ ਚੁਣੇ ਦੀ ਗੁੰਜਾਇਸ਼ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਯੋਜਨਾ ਵਿੱਚ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਉਪਬੰਧ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਹਨ ਉਹ ਵੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਨਮਾਨੀ ਰਿੱਠ ਹੈ।

ਇਸ ਦੇ ਚਿਹਰੇ 'ਤੇ ਵੱਡਾ. ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਰਿਲਾਇੰਸ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਖਾਨ ਚੰਦ, (1) 'ਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

(8) ਅਸੀਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਲਈ ਲੀਅ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੀ ਇਸ ਦਲੀਲ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹਾਂ। ਇਹ ਐਕਟ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਨਗਰ ਪਾਲਿਕਾਵਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਲਈ ਬਿਹਤਰ ਉਪਬੰਧ ਕਰਨ ਅਤੇ ਮਿਉਂਸਪਲ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਦਰਪੇਸ਼ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪਹਿਲੂਆਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀਆਂ ਦੇ ਕਰਤੱਵ ਅਤੇ ਉਹ ਖੇਤਰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਉਹ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ, ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਹੀ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਿਰਲੇਖਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਸੈਕਸ਼ਨ 192 ਪੂਰੇ ਸੈਟਅਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪੌੜੀ ਹੈ ਜੋ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਨਿਰਮਿਤ ਖੇਤਰਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਬਿਲਡਿੰਗ ਸਕੀਮ ਅਤੇ ਅਣ-ਬਣਾਏ ਖੇਤਰਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਯੋਜਨਾ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਕੀਮਾਂ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਹੀ ਲੋੜੀਂਦੇ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 192 (1) ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ (ਏ), (ਬੀ) ਅਤੇ (ਸੀ) ਫਿਰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਲਈ

Om Parkash v. Municipality Bhatinda and another
(B. S. Dhillon, J.)

ਕਾਫੀ ਸਹੀ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਧਾਰਾ (ਸੀ) ਵਿਚ ਇਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਅਣ-ਬਣਤ ਖੇਤਰ ਵਿਚਲੀ ਜ਼ਮੀਨ, ਜੋ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਜਨਤਕ ਗਲੀ ਵਜੋਂ ਵਰਤਣ ਸਮੇਤ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਹੋਵੇਗੀ। ਜਦੋਂ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 192 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਧੀਨ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਟਾਊਨ ਪਲੈਨਿੰਗ ਸਕੀਮ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਕੀਮ ਦਾ ਜਨਤਕ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਸਕੀਮ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦੇਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਅਤੇ - ਧਾਰਾ 192 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਅਧੀਨ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਬਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਉਕਤ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੇ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਉਲੀਕੀ ਗਈ ਜਾਂ ਸੋਧ ਕੇ ਅੱਗੇ ਵਧਾਵੇ। ਫਾਰਮ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਫਿਰ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸ ਸਕੀਮ ਨੂੰ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਦੁਬਾਰਾ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਾਉਣ ਲਈ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਉਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਲਾਹ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਕੀਮ ਆਖਰਕਾਰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਭੇਜੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਇਸ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਸਕੀਮ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਵਸਥਾ ਕਿਸੇ ਭੂਮੀ-ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਕਰਨ ਦੇ ਗਲਤ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਜਾਂ ਗਲਤ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਪਰ ਮਿਉਂਸਪਲ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਸਮੇਤ ਅਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਸਕੀਮ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਹਰੇਕ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰੇਗਾ ਜਿਥੋਂ ਸਕੀਮ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ

(1) ਏਆਈਆਰ 1974 ਐਸਸੀ 543.

ਇਸ ਗੱਲ ਲਈ ਤਿਆਰ ਰਹੇ ਕਿ ਸਕੀਮ ਵਿੱਚ ਕਿੰਨੀਆਂ ਜਨਤਕ ਗਲੀਆਂ ਜਾਂ ਹੋਰ ਜਨਤਕ ਥਾਵਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਯੋਜਨਾ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਖੇਤਰ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੋਵੇਗਾ। ਯੋਜਨਾ ਦੀ ਸਾਈਟ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਇਕ ਹੋਰ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਕਾਰਕ ਹੈ। ਇਸ ਸਕੀਮ ਵਿੱਚ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਈਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਜਨਤਕ ਥਾਵਾਂ ਅਤੇ ਸੜਕਾਂ ਅਤੇ ਗਲੀਆਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਅਜਿਹਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਜੋ ਹਰੇਕ ਕੇਸ ਦੇ ਅਜੀਬ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰੇਗਾ। ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਅਜਿਹੀਆਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ। ਸਕੀਮ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਕਰਨਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਪਰ ਉਦੇਸ਼ ਇਸ ਸਕੀਮ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਖਾਨ ਚੰਦ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਫਡਿਸ਼ਿਪਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਫਾਇਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਈਸਟ ਪੰਜਾਬ ਮੁਵਦੇਬਲ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ (ਰਿਕ੍ਰੂਜ਼ੀਸ਼ਨਿੰਗ) ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਕਤ ਉਪਬੰਧ ਵਿਚ ਇਹ ਵੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਇਸ ਅਧੀਨ ਹੁਕਮ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਐਕਟ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਇਹਨਾਂ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਫਰੇਮ ਵਰਕ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੈ ਕਿ ਅਧਿਕਾਰੀ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਐਕਟ ਵਿਚ ਉਸ ਵਸਤੂ ਜਾਂ ਉਦੇਸ਼ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ ਜਿਸ ਲਈ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਕਿਸੇ ਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਮੰਗ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਜਾਂ ਉਚਿਤ ਸਮਝ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ, ਐਕਟ ਦੀ ਸਕੀਮ ਤੋਂ ਕਾਫੀ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਉਪਲਬਧ ਹਨ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਢੁਕਵੀਂ ਨੀਤੀ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖਾਨ ਚੰਦਲਸ ਕੇਸ, (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਕੋਈ ਸਹਾਇਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਮੰਨਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ ਕਿ ਅਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਨੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਅਸੀਮਤ, ਅਣਗਿਣਤ ਅਤੇ ਮਨਮਾਨੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ।

(9) Therseconditfacethofathe ਦੀ ਦਲੀਲ, ਕਿ i theuimpugnedzip sion ਭਾਰਤ

ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ, ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਨਾਗਰਿਕ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। 1894; ਪੰਜਾਬ ਟਾਊਨ ਇੰਪਰੂਵਮੈਂਟ ਐਕਟ, 1922 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ। ਉਸ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਸਕੀਮ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 192(1)(c) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਵੀ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਜ਼ਮੀਨ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਐਕਟ ਅਤੇ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੰਜਾਬ ਟਾਊਨ ਇੰਪਰੂਵਮੈਂਟ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਧੀਨ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਜਿਸ ਨਾਗਰਿਕ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਉਹ ਮਾਰਕੀਟ ਰੇਟ 'ਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਲੈਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ; ਜਦੋਂ ਕਿ ਜੇਕਰ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ

Om Parkash v. Municipality Bhatinda and another
(B. S. Dhillon, J.)

ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 192(1) (ਸੀ) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਟਾਊਨ ਪਲਾਨਿੰਗ ਸਕੀਮ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੀ 25 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਹੋਲਡਿੰਗਜ਼ ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ, ਉਹ ਕੋਈ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਲੈਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ, ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਅਖਤਿਆਰ ਵਿੱਚ, ਜਾਂ ਤਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਐਕਟਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਜਾਂ ਅਪ੍ਰਤੱਖ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਮੇਟੀ ਵਿੱਚ ਮਨਮਾਨੀ ਪਾਵਰ ਵੈਸਟਸ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇੱਕ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਐਕਵਾਇਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਜ਼ਮੀਨ ਅਤੇ ਮਾਰਕੀਟ ਰੇਟ 'ਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣਾ ਅਤੇ ਇਕ ਹੋਰ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਟਾਊਨ ਪਲਾਨਿੰਗ ਸਕੀਮ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੀ 25 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਕੋਈ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨਾ ਦੇਣ ਦੇ ਅਯੋਗ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਦਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਬਨਾਮ ਲੁਧਿਆਣਾ ਇੰਪਰੂਵਮੈਂਟ ਟਰਸਟ, ਲੁਧਿਆਣਾ ਅਤੇ ਹੋਰ, (2) ਅਤੇ ਹਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਖੋਸਲਾ (ਮ੍ਰਿਤਕ) ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਦੀ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਐਂਡ ਐਂਡਰ (3) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਦੋ ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।). ਇਸ ਵਿੱਚ ਅੱਗੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਗੋਵਰਧਨ ਦਾਸ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਇਕ ਹੋਰ, (4) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਜੇਕਰ ਇਕੋ ਖੇਤਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਦੋ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਕੀਮਾਂ ਇਕੋ ਸੀਮਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਤਾਂ ਇਕ ਅਧੀਨ ਮਿਊਂਸੀਪਲ ਐਕਟ ਅਤੇ ਟਾਊਨ ਇੰਪਰੂਵਮੈਂਟ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਟਾਊਨ ਇੰਪਰੂਵਮੈਂਟ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਕੀਮ ਫੀਲਡ ਨੂੰ ਫੜੇਗੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਟਾਊਨ ਇੰਪਰੂਵਮੈਂਟ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਵੀ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਕੀਮ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਉਹ ਨਾਗਰਿਕ, ਜਿਸ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕਵਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ; ਜਦੋਂ ਕਿ ਇਸ ਸਕੀਮ ਅਧੀਨ ਲਏ ਗਏ ਰਕਬੇ ਦੇ 25 ਫੀਸਦੀ ਤੱਕ ਦਾ ਕੋਈ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਉਸ ਨਾਗਰਿਕ ਨੂੰ ਅਦਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਅਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਤਹਿਤ ਐਕਵਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

(10) ਸ੍ਰੀ ਗਰੇਵਾਲ, ਵਿਦਵਾਨ ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ, ਪੰਜਾਬ ਨੇ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 192(1) ਦੀ ਧਾਰਾ (ਸੀ) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਤਹਿਤ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਕੀਮ ਅਧੀਨ ਕਮੇਟੀ ਐਕਵਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ, ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਅਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਜ਼ਮੀਨ-ਮਾਲਕ ਕੋਲ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸਿਰਫ ਸਕੀਮ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਲਈ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ। ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਧਾਰਾ 3(13) (ੳ) ਅਤੇ (ਬੀ) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 169 ਅਤੇ 171 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਸਕੀਮ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਕਬਜ਼ਾ ਅਤੇ ਮਲਕੀਅਤ ਬਣੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ

(2) 1975 PLR 527

(3) ਏਆਈਆਰ 1975 ਪੀ.ਬੀ. ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ 74.

(4) 1975 PLR 175.

ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਦੀ ਹੈ, ਫਿਰ ਵੀ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਗਲੀਆਂ ਆਦਿ ਦੇ ਕੇ ਕੁਝ ਸਹੂਲਤਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਅਤੇ ਸੜਕਾਂ ਲਈ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਅਤੇ ਮਾਲਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਕੀਮ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੱਦ ਤੱਕ ਹੋਰ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਨਾ ਤਾਂ ਮਲਕੀਅਤ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਹ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਿਸੇ ਪੱਖਪਾਤ ਜਾਂ ਮਨਮਾਨੀ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਤਰਫੋਂ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀ।

(11) ਐਕਟ ਦੇ ਉਹਨਾਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਇਸ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਨਿਰਣਾ, ਅਤੇ ਪੱਖਾਂ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਉਠਾਏ ਗਏ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਨਿੱਜੀ ਗਲੀਆਂ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਅਣ-ਨਿਰਮਿਤ ਖੇਤਰ ਲਈ ਟਾਊਨ ਪਲਾਨਿੰਗ ਸਕੀਮ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 192 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਣ-ਬਣਾਏ ਖੇਤਰ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਬਣਾਈ ਗਈ ਹੈ ਜੋ ਆਖਿਰਕਾਰ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਦੇ ਫਾਇਦੇ ਲਈ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਉਸ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਅਣ-ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਖੇਤਰ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਕਸਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਵਿਵਾਦਿਤ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਉਂਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਕੀਮਤ, ਕਾਫੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਵਧ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਨਤੀਜਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਲਾਭ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਵੇਚਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਦਰਾਂ, ਗੈਰ-ਬਣਾਇਆ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਵਿਕਸਤ ਕਰਨ ਲਈ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਸਮਰੱਥ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਅਯੋਗ ਉਪਬੰਧ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਜਨਤਕ ਗਲੀਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਹੂਲਤਾਂ ਲਈ ਯੋਜਨਾਬੱਧ ਅਤੇ ਪੜਾਅਵਾਰ ਵਿਕਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 192 ਦੀ ਅਧੀਨਗੀ (1) ਦੀ ਧਾਰਾ (ਸੀ) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੇ ਹੋਰ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਉਸਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ। ਅਪ੍ਰਬੰਧਿਤ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਅਣ-ਉਸਾਰਿਤ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਮਾਤਰਾ, ਜੋ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਜਨਤਕ ਗਲੀਆਂ ਵਜੋਂ ਵਰਤਣ ਸਮੇਤ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ। 35 ਫੀਸਦੀ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚੋਂ 25 ਫੀਸਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਬਿਨਾਂ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਟਰਾਂਸਫਰ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ 'ਤਬਾਦਲੇ' ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਰਥ ਇਹ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਐਕਵਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਮਾਲਕ ਇਸ ਦਾ ਮਾਲਕ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ ਜਾਂ ਉਹ ਮੰਗੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਕੀਮ ਤਹਿਤ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਫਲੈਗ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 169 ਅਤੇ 171 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ, ਕਮੇਟੀ ਸੜਕਾਂ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ ਲਈ ਆਪਣੇ ਆਪ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਲੈ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੋ ਆਖਿਰਕਾਰ ਜਨਤਕ ਗਲੀਆਂ ਬਣ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਨੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਹੈ "ਮਾਲਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਜਨਤਕ ਸੜਕਾਂ ਵਜੋਂ ਵਰਤੋਂ

ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ"। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਗਲੀਆਂ ਜਾਂ ਹੋਰ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ, ਟਾਊਨ ਪਲੇਨਿੰਗ ਸਕੀਮ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਣ-ਬਣਾਈ ਖੇਤਰ ਲਈ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਉਕਤ ਗਲੀ ਜਾਂ ਜਨਤਕ ਸਥਾਨਾਂ ਲਈ ਰਾਖਵੀਂ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਮਾਲਕੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 171 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਧੀਨ ਗਲੀਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸਲਈ, ਅਪ੍ਰਗਟ ਧਾਰਾ, ਇਸਦੇ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਸੀਮਤ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਪਰ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਇਸ ਸਕੀਮ ਦੇ ਤਹਿਤ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਅਤੇ ਮਾਲਕੀ ਅਜੇ ਵੀ ਮਾਲਕਾਂ ਕੋਲ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ।

(12) ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਦਲੀਲ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਿ ਉਕਤ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿਤਕਰੇ ਭਰੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕੀਤੀ ਸਾਰੀ ਜ਼ਮੀਨ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਅਤੇ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਥਿਤ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਕੋਈ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕੇ, ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ

Om Parkash v. Municipality Bhatinda and another
(B. S. Dhillon, J.)

ਇਹ ਵੀ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਹੈ। ਧਾਰਾ ਦੀ ਸਹੀ ਵਿਆਖਿਆ ਇਹ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ ਸਾਰੇ ਮਾਲਕਾਂ ਵਿੱਚ 25 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੱਕ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ 25 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੋਂ 35 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੱਕ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਨਾਲ ਹੋਵੇਗੀ। ਮਾਲਕ ਵਿਤਕਰੇ ਦੀ ਕੋਈ ਗੁੰਜਾਇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ।

(13) ਕਿਉਂਕਿ ਅਸੀਂ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ ਹਾਂ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਜਾਂ ਕਬਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਛੱਡਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਹ ਦਲੀਲ ਉਠਾਈ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਵਿਤਕਰਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਪ੍ਰਬੰਧ ਮਨਮਾਨੇ ਹਨ, ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਹਨ।

(14) ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀ ਇਹ ਦਲੀਲ ਕਿ ਅਯੋਗ ਵਿਵਸਥਾ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 19 (ਐਫ) ਅਤੇ 31 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ, ਦੁਬਾਰਾ ਅਸਮਰੱਥ ਹੈ। ਜਿਥੋਂ ਤੱਕ ਮੁਨੀਪਾਲ ਕਮੇਟੀ, ਬਠਿੰਡਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਕਮੇਟੀ ਪਟਿਆਲਾ ਰਾਜ ਦੇ ਖੇਤਰੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ 22 ਮਈ, 1949 ਨੂੰ ਪੈਪਸੂ ਮਿਊਂਸਪਲ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਨੰਬਰ 2006 ਦੁਆਰਾ ਪਟਿਆਲਾ ਅਤੇ ਈਸਟ ਪੰਜਾਬ ਸਟੇਟਸ ਯੂਨੀਅਨ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੈਪਸੂ ਵਜੋਂ ਜਾਣੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ) ਵਿੱਚ ਰਲੇਵੇਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬੀ.ਕੇ. ਪੈਪਸੂ ਦਾ 1956 ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਰਲੇਵੇਂ ਹੋਇਆ, ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧ 1959 ਦੇ ਐਕਟ ਨੰਬਰ 5 ਦੁਆਰਾ ਪੁਰਾਣੇ ਪੈਪਸੂ ਦੇ ਪੂਰੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ 26 ਤਰੀਕ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਜਨਵਰੀ, 1950, ਪੰਜਾਬ ਮਿਊਂਸਪਲ ਐਕਟ, 1911 ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਲਾਗੂ ਹੋਈਆਂ।

ਕਮੇਟੀ, ਬਠਿੰਡਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 31 ਦੇ ਉਪ-ਆਰਟੀਕਲ (5) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਧਾਰਾ 31 ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਉਸ ਕਾਨੂੰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰਨਗੇ ਜਿਸ 'ਤੇ ਧਾਰਾ (ਬੀ) ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਪ੍ਰੰਪੂ ਜੋ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਅਪ੍ਰਬੰਧਿਤ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 31 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਜਿਉਂਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਅਸੀਂ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਸਕੀਮ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਤਿੰਨ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੀ ਮਾਲਕੀ ਜਾਂ ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਵੰਡਣਾ, ਉਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵੀ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 31 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਦਿਆਂ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਦਲੀਲ ਦੀ ਖ਼ਾਤਰ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇ ਕਿ ਬੋਲੋੜਾ ਕਾਨੂੰਨ ਮਾਲਕੀ ਅਤੇ ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ, ਕੁਝ ਹੱਦ ਤੱਕ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸਖ਼ਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਸਕੀਮ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਸੀਮਤ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਪਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਨਿਯਮਿਤ ਹਨ ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਚੌਥੀ ਸ਼ੈਲੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਨੁਛੇਦ 31 ਦੇ ਅਣਸੋਧਿਆ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਅਜਿਹੀ ਵਾਂਝੀ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ, ਅਣਗਹਿਲੀ ਵਾਲੀ ਵਿਵਸਥਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 19(1)(g) ਅਤੇ 31 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਫਿਰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਹੈ। ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਧਾਰਾ 19(1)(g) ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਭਾਰਤ ਦੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਗਾਰੰਟੀਸ਼ੁਦਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ 'ਤੇ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਧਾਰਾ (6) ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਚਿਤ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਖੜ੍ਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਆਰਟੀਕਲ 13(1) ਦੇ ਤਹਿਤ, ਉਹ ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਨੂੰਨ "ਅਜਿਹੀ ਅਸੰਗਤਤਾ ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ, ਭਾਵ ਕਿ ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਕਿ ਇਹ ਭਾਗ III ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨਾਲ ਇਕਸਾਰ ਹੋ ਗਿਆ, ਜੋ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਅਜੇ ਵੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਲਾਗੂ ਰਿਹਾ, ਉਹਨਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ

ਵਿੱਚ ਜੋ ਨਾਗਰਿਕ ਨਹੀਂ ਸਨ ਅਤੇ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਸਨ। 18 ਜੂਨ, 1951 ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜਦੋਂ ਸੰਵਿਧਾਨ (ਪਹਿਲੀ ਸੋਧ) ਐਕਟ, 1951 ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ (6) ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਤਾਂ ਅਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਐਕਟ ਸੋਧੀ ਹੋਈ ਧਾਰਾ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਗਈ ਧਾਰਾ 19(1) (ਜੀ) ਦੁਆਰਾ ਗਰੰਟੀਸ਼ੁਦਾ ਬੁਨਿਆਦੀ ਲੜਾਈ ਨਾਲ ਅਸੰਗਤ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। (6) ਉਸ ਧਾਰਾ ਦਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਧਾਰਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਹੁਣ ਖੜ੍ਹਾ ਹੈ, ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਸਿਰਜਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। 26 ਜਨਵਰੀ, 1950 ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ, ਧਾਰਾ 31 ਨਾਲ ਅਸੰਗਤ ਹੋ ਗਿਆ ਅਤੇ 27 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1955 ਤੱਕ ਇੰਨਾ ਅਸੰਗਤ ਰਿਹਾ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਧਾਰਾ 13 (1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਰੱਦ ਹੋ ਗਿਆ। ਅਜਿਹੇ ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ

Om Parkash v. Municipality Bhatinda and another
(B. S. Dhillon, J.)

ਅਸੰਗਤਤਾ ਫਿਰ ਵੀ, ਉਸ ਅਸੰਗਤਤਾ ਨੂੰ 27 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1955 ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ (ਚੌਥੀ ਸੋਧ) ਐਕਟ, 1955 ਦੁਆਰਾ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 27 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1955 ਨੂੰ ਜਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸੇਂ ਸੰਵਿਧਾਨਕਤਾ ਜਾਂ ਅਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਐਕਟ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਅਤੇ ਹੋਰ (5)। ਉੱਪਰ ਜੋ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਸੰਵਿਧਾਨ (ਚੌਥੀ ਸੋਧ) ਐਕਟ, 1955 ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 31 ਨੂੰ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 31 (2-ਏ) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਵਿੱਚ ਅਸੰਗਤਤਾ ਸੀ। ਸੰਸ਼ੋਧਿਤ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਹੋਂਦ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਕਤ ਵਿਵਸਥਾ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਕਤ ਸੋਧ ਦੇ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਰੱਦ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 31 (2-ਏ) ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹਨ: -

“31(2-ਏ) ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨ ਰਾਜ ਜਾਂ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਜਾਂ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਿਸੇ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਜਾਂ ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਇਹ com ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। -, ਸੰਪੱਤੀ ਦੀ ਸੰਪੱਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਜਾਂ ਮੰਗਣੀ, ਇਸ ਗੱਲ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਨਹੀਂ ਕਿ ਇਹ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ”

(15) ਇਹਨਾਂ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਜਿੱਥੇ ਕਾਨੂੰਨ ਰਾਜ ਜਾਂ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਮਾਲਕੀ ਜਾਂ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਿਸੇ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਜਾਂ ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਇਹ ਲਾਜ਼ਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਜਾਂ ਸੰਪੱਤੀ ਦੀ ਮੰਗ, ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਕਿ ਇਹ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ।

(16) ਭਾਰਤ ਗਵਰਨਮੈਂਟ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਐਕਟ, 1935 ਦੀ ਧਾਰਾ 299 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਆਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਅਯੋਗ ਉਪਬੰਧ ਅਵੈਧ ਸਨ, ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਅਜੇ ਵੀ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਕਾਨੂੰਨ ਸੀ, ਫਿਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੈ। ਕੋਈ ਵੀ ਯੋਗਤਾ. *ਭੀਕਾਜੀ ਨਰਾਇਣ ਧਕਰਾਸ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ)* ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਨੇ ਸਮਾਨ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੇਖਿਆ: -

“ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਆਗਮਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਅਯੋਗ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਅਯੋਗਤਾ ਬਾਰੇ ਸਵਾਲ ਉਠਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸਨ।

(5) ਏਆਈਆਰ 1955 ਐਸਸੀ 781.

ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਐਕਟ, 1935 ਦੀ ਧਾਰਾ 299, ਜੋ ਕਿ ਧਾਰਾ 31 ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦੀ ਹੈ, ਨੂੰ ਫੈਡਰਲ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਲਾਇ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਕੇਂਦਰੀ ਪ੍ਰਾਂਤ ਅਤੇ ਬੇਰਾਰ, (6) ਅਤੇ ਹੋਰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਬੋਥਿਲੀ ਬਨਾਮ ਰਾਜਾ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਸਮਝਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਮਦਰਾਸ ਰਾਜ (7), ਅਤੇ ਸੰਘੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਧਾਰਾ 299 ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸ਼ਬਦ 'ਐਕਵਾਇਰ' ਦਾ ਸੀਮਤ ਅਰਥ ਮਾਲਕ ਜਹਾਜ਼ ਦੇ ਅਸਲ ਤਬਾਦਲੇ ਦਾ ਸੀ ਨਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਸਮ ਦੀ ਵਾਂਝੇ ਦਾ ਵਿਆਪਕ ਅਰਥ ਜੋ ਕਿ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਸੁਬੋਧ ਗੋਪਾਲ, (8), ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਹੋਰ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 31(2) ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸ਼ਬਦ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ।

ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਐਕਟ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਐਕਟ, 1935 ਦੀ ਧਾਰਾ 299 ਦੇ ਨਾਲ ਟਕਰਾਅ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਇਤਰਾਜ਼ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਜਾਂ ਇਸ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਵੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਉਭਾਰਿਆ ਗਿਆ।

(17) Supreme Court ਸਵਾਮੀ ਮੋਟਰ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ (P) ਲਿਮਟਿਡ, ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ I. ਸ਼੍ਰੀਸ਼ੰਕਰਾ-ਸਵਾਮੀਗਲ ਮਨ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ, (9) ਦਾ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਕੋਈ ਮਦਦਗਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸੁਪ੍ਰੀਮ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾ 28 ਵਿੱਚ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਭਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇੱਕ ਬਿਲਕੁਲ ਵੱਖਰੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਉੱਪਰ ਦਰਜ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਸਾਡਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਧਾਰਾਵਾਂ ਨਾ ਤਾਂ ਧਾਰਾ 19(1)(g) ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 31 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਇਹ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅੰਤਰਗਤ ਪਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

(18) ਹੋਵੀਹਵਿੰਗੀ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਧਾਰਾ[1192(1)(c)] of ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 5 € ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਸਕੀਮਾਂ 'ਤੇ ਹੋਰ ਹਮਲੇ ਹੁਣ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਲਏ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਅਪ੍ਰਗਟਡ ਸਕੀਮ ਅਣਬਿਲਟ ਏਰੀਆ ਨੰਬਰ 2, ਭਾਗ I ਦੀ ਟਾਊਨ ਪਲਾਨਿੰਗ ਸਕੀਮ ਹੈ; ਟਾਊਨ ਪਲਾਨਿੰਗ ਏਰੀਆ ਸਕੀਮ ਨੰਬਰ 1, ਭਾਗ II, ਜਿਸਨੂੰ ਡੀਏਵੀ ਕਾਲਜ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ

- (6) ਏਆਈਆਰ 1944 ਐਫਸੀ (ਡੀ)
- (7) ਏਆਈਆਰ 1952 ਮਦਰਾਸ 203 ਪੰਨਾ 216-216 (ਈ) 'ਤੇ।
- (8) AIR 1954 SC 52(F).
- (9) ਏਆਈਆਰ 1963 ਐਫਸੀ 864

Om Parkash v. Municipality Bhatinda and another
(B. S. Dhillon, J.)

ਮਿਊਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ, ਬਠਿੰਡਾ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਈ ਗਈ ਸਕੀਮ, ਅਤੇ ਮਿਊਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਈ ਗਈ ਟਾਊਨ ਪਲਾਨਿੰਗ ਸਕੀਮ, - ਮਿਤੀ 19 ਜਨਵਰੀ, 1976 ਦੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਰਾਹੀਂ ।

(19) ਇਸ ਦਲੀਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਣਬਿਲਟ ਏਰੀਆ ਨੰਬਰ 2, ਭਾਗ I ਲਈ ਟਾਊਨ ਪਲਾਨਿੰਗ ਸਕੀਮ ਵੈਧ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਸਕੀਮ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਵੈਧ ਮਤਾ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨ ਅਤੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡ ਦੇਖਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਸੀਂ ਪਾਇਆ ਕਿ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਉਚਿਤ ਮਤਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਕੀਮ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

„ਇਰ ~

(20) ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਕਿ ਇਹ ਸਕੀਮ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਕੀਮ ਵਜੋਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਵਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, - 1977 ਦੇ ਸੀਡਬਲਯੂਪੀ ਨੰਬਰ 4097 ਦੇ ਨਾਲ ਆਰਡਰ ਅਨੁਸ਼ਚੀ 'ਪੀ-2' ਦੀ ਕਾਪੀ, ਮਿਤੀ 9 ਅਕਤੂਬਰ, 1975 ਹੈ / , ਅਤੇ ਉਹ ਸਕੀਮ ਨਹੀਂ ਜਿਸਦੀ ਮਿਤੀ 9 ਜਨਵਰੀ, 1975 ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਵੀ ਕੋਈ ਗੁਣ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਅਸੀਂ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਾਇਆ ਕਿ ਗਲਤ ਛਾਪ ਦੇ ਕਾਰਨ ਸਕੀਮ ਦੀ ਮਿਤੀ 9 ਅਕਤੂਬਰ ਦੱਸੀ ਗਈ ਹੈ। , 9 ਜਨਵਰੀ 1975 ਦੀ ਬਜਾਏ 1975

(21) ਤਿੰਨ ਸਕੀਮਾਂ ਬਾਰੇ ਬਾਕੀ ਬਚੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਸਾਂਝੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 192(1)(c) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਕਮੇਟੀ ਲਈ ਧਾਰਾ 192 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਰੂਪ ਇੱਕ ਯੋਜਨਾ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਇਹ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਕਿ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮਾਲਕਾਂ ਦੀ ਮਾਲਕੀ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਬਾਰੇ ਮਾਲਕੀ ਜੋ ਸਕੀਮ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਅਜਿਹੇ ਬਿਆਨ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੀ ਇਹ ਤਸਦੀਕ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਕਿਸੇ ਹਿੱਸੇਦਾਰ ਮਾਲਕ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਕੀਮ ਦੇ ਤਹਿਤ ਟਰਾਂਸਫਰ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, 35 ਫੀਸਦੀ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਤਬਾਦਲਾ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ 25 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਕੋਈ ਮਾਲਕੀ ਸਟੇਟਮੈਂਟ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਅਜਿਹੇ ਸਾਰੇ ਬਿਆਨ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਤਾਂ ਉਹ ਅਧੂਰੇ ਅਤੇ ਗਲਤ ਸਨ ਕਿਉਂਕਿ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਮਾਲਕੀ ਬਿਆਨਾਂ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗਣਨਾ ਹੋਏ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 192(1)(c) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ 'ਤੇ 1977 ਦੇ ਸੀਡਬਲਯੂਪੀ ਨੰਬਰ 2342 ਵਿਚ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਾਲਕੀ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਮਾਲਕੀ ਦੇ ਬਿਆਨ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਦੁਆਰਾ ਉਸਦੇ ਪਿਤਾ ਸ਼੍ਰੀ ਸੂਰਜ ਭਾਨ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਦਿਖਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸੂਰਜ ਭਾਨ ਦਾ ਖਸਰਾ ਨੰਬਰ 2052, 2059, 2060, 2043 ਆਦਿ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਜ਼ਮੀਨ ਨਾਲ ਕੋਈ ਲੈਣਾ-ਦੇਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਹੈਰਾਨੀ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਸਕੀਮ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੂੰ ਇਸ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਮਾਲਕ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਭਰਾਵਾਂ ਰਾਮ ਲਾਈ ਅਤੇ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਲਾਈ ਨੇ ਵੀ ਆਪਣੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਇੰਤਕਾਲ ਨੰਬਰ 6658, ਮਿਤੀ 18 ਫਰਵਰੀ, 1947 ਦੁਆਰਾ, ਸਕੀਮ ਬਣਨ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਪਹਿਲਾਂ, ਵੰਡ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਫਿਰ ਵੀ ਸਕੀਮ ਇਸ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਨਹੀਂ ਲੈਂਦੀ ਅਤੇ ਸਾਰੀ ਜ਼ਮੀਨ ਸੂਰਜ ਭਾਨ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਵਿੱਚ ਦਿਖਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਤੱਥ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਦਾਇਰ ਰਿਟਰਨ ਵਿੱਚ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਦੇ ਕੁੱਲ ਰਕਬੇ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਮਕਸਦ ਨਾਲ ਸਕੀਮ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਸਕੀਮ ਬਣਾਉਣ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਪਹਿਲਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਖੇਤਰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਵੇਚ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਮਾਲਕੀ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਵੇਚੇ ਗਏ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਿਟਰਨ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਹ ਤੱਥ ਦਾਖਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ।

(22) ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੰ: 4097 ਆਫ 1977, 3083, 4023, 5174 ਆਫ 1978, 186, 226, 621 ਅਤੇ 2350 ਆਫ 1979 ਵਿੱਚ, ਇਹ ਤਜਵੀਜ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਮਲੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਾਰਾ ਪਲਾਟ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਸਕੀਮ ਜੋ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 192(1)(c) ਦੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜੋ ਜ਼ਮੀਨ ਸਕੀਮ ਬਣਾਉਣ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਪਹਿਲਾਂ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ-ਮਾਲਕਾਂ, ਭਾਵ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਮਾਲਕੀ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਸਕੀਮ ਅਧੀਨ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 192(1) (ਸੀ) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ।

(23) ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ 1978 ਦੇ ਸੀ.ਡਬਲਿਊ.ਪੀ. ਨੰਬਰ 1757 ਵਿੱਚ ਇਹ ਤਜਵੀਜ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵਾਲੀਆ ਅਤੇ ਅਜ਼ੋਕਜੀਤ ਸਿੰਘ ਵਾਲੀਆ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਖਸਰਾ ਨੰਬਰ 843, 845 ਅਤੇ 846 ਵਿਚਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਹਨ, ਫਿਰ ਵੀ ਇਕ ਇੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਮਾਲਕ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਿਨਾਂ ਸੋਚੇ ਸਮਝੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਸਕੀਮ ਅਧੀਨ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਰਿਟਰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਉਪਰੋਕਤ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਲਗਭਗ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਬਠਿੰਡਾ ਅਤੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੀ ਮਿਊਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਹਦਾਇਤ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਸੁਣਵਾਈ ਦੇ ਸਮੇਂ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰਿਕਾਰਡ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦੀ ਸਚਾਈ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਾਰਾ ਰਿਕਾਰਡ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਕਮੇਟੀਆਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਸਹੀ ਮਾਲਕੀ ਦੇ ਬਿਆਨ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤੱਥ ਰਿਕਾਰਡ ਤੋਂ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਮੇਟੀਆਂ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਰਿਕਾਰਡ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਸਾਡੇ ਲਈ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਇਹਨਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਣਾ ਅਤੇ ਨਿਸ਼ਚਤ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਨਾ ਬਹੁਤ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਸਕੀਮ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 192(1)(ਸੀ) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ, ਅਤੇ ਕਿਉਂਕਿ ਸਕੀਮ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦਾ ਮਾਲਕਾਂ ਵਜੋਂ ਸ਼ਿਕਰ ਨਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਅਤੇ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੇ ਗਏ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਵਜੋਂ ਲੈ ਲਈਆਂ ਜਾਣ ਸਬੰਧੀ ਸਾਰੀਆਂ ਸਾਮੱਗਰੀ ਰੋਕਾਂ, ਨੂੰ ਦਾਖਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਸਾਡੇ ਲਈ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਅਦਾਲਤ

Om Parkash v. Municipality Bhatinda and another
(B. S. Dhillon, J.)

ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਵਿਵਾਦਿਤ ਸਵਾਲਾਂ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਜਾਵੇਗੀ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿਚ ਜਦੋਂ ਸਾਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਕੀਮ ਵਿਰੁੱਧ ਇਤਰਾਜ਼ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਕੀਮ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਵਜੋਂ ਦਰਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਕੁਦਰਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਪਤਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਸਕੀਮ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਹ ਫਾਈਲ ਕਰਨ ਦੇ ਮੌਕੇ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਰਹਿ ਗਏ ਸਨ। ਇਤਰਾਜ਼ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਸਕੀਮ ਵਿਰੁੱਧ ਇਤਰਾਜ਼ ਮੰਗਣ ਲਈ ਨੋਟਿਸ ਦਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਗਏ ਪੰਜਾਬ ਮਿਉਂਸਪਲ ਜਨਰਲ ਰੂਲਜ਼ ਦੇ ਨਿਯਮ 5 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਅਸੀਂ ਕਮੇਟੀਆਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਰਿਕਾਰਡ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਸਕੀਮ ਉਕਤ ਨਿਯਮਾਂ ਅਧੀਨ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਕਮੇਟੀਆਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਰਿਕਾਰਡ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸਕੀਮ ਦੇ ਸਹੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਰਿਕਾਰਡ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਸਾਰੇ ਪਿਛੋਕੜ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਕਮੇਟੀਆਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੇਸਾਂ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਉਠਾਏ ਗਏ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਕੇਸਾਂ ਨੂੰ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀਆਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਭੇਜਣਾ ਉਚਿਤ ਹੋਵੇਗਾ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 192(1)(c) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 192(1) (ਸੀ) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਦਾਇਰ ਕਰਨਗੇ, ਸਿਰਫ 'ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ' ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ। ਸਕੀਮ, 12 ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਤੇ ਕਮੇਟੀ ਫਿਰ ਉਕਤ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧੇਗੀ ਅਤੇ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰੇਗੀ।

ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 192 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕਰੇ ਜੇਕਰ ਇਹ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਲੋੜ ਪਈ ਤਾਂ ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਸਕੀਮ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅੱਗੇ ਵਧੇਗੀ। ਅਸੀਂ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਮਿੱਤਲ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ 1977 ਦੇ ਸੀਡਬਲਯੂਪੀ ਨੰਬਰ 4098 ਅਤੇ 1978 ਦੇ 4624 ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਪੂਰਵਜਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਇਤਰਾਜ਼ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕ ਦੁਆਰਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਪਰ ਉਕਤ ਹੁਕਮ ਸਕੀਮ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਬੰਧਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਸਕੀਮ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਕਮੇਟੀਆਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕ, ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਸਕੀਮ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਇਹ ਸਵਾਲ ਵੀ ਕਮੇਟੀ ਕੋਲ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਉਕਤ ਹੁਕਮ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਤਾਂ ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦੇ ਕੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇਗੀ। ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੋਧ ਜੋ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅੱਗੇ ਵਧੇਗੀ।

(24) Itnis3 ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ eSchemefits ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਉਹ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਕਮੇਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰੇ ਜਾਣ ਅਤੇ ਨਿਪਟਾਏ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਅੰਤਿਮ ਬਣ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਜੇਕਰ ਇਤਰਾਜ਼ ਅਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਸਕੀਮ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਅੰਤਿਮ ਹੋ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਯੋਗਤਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ - ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਕੀਮ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਨ ਲਈ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਅਸੀਂ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਆਰਡਰ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਖਰਚਿਆਂ ਬਾਰੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਹੁਕਮ ਦੇ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। 1978 ਦੇ ਸੀ.ਡਬਲਯੂ.ਪੀ. ਨੰ. 1757 ਵਿੱਚ 1979 ਦੇ CM ਨੰਬਰ 1985 ਅਤੇ 1639, ਬੇਅਸਰ ਹੋ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ।

ਐਨ.ਕੇ.ਐਸ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਗੁਲਜ਼ੇਬਾ

ਜੇਵੀ ਗੁਪਤਾ ਜੇ.

ਛਾਉਣੀ ਬੋਰਡ, ਅੰਬਾਲਾ, - ਅਪੀਲਕਰਤਾ

ਬਨਾਮ

ਬਰਹਮਾ ਨੰਦ, - ਜਵਾਬਦੇਹ।

1979

21 ਜਨਵਰੀ 1980 ਦੇ ਆਰਡਰ ਨੰਬਰ 35 ਤੋਂ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ।

ਛਾਉਣੀ ਐਕਟ (1924 ਦਾ II)- ਧਾਰਾ 273 (3;) — ਕਿਸੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਬੋਰਡ — ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ, ਅਪੀਲ ਅਤੇ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਦੇ ਅਧੀਨ<• ਐਕਟ — ਫਿਰ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਮੁਕੱਦਮਾ